

ponta összegyűjtve, egy csomagban lehet kérni. A vitafórumok archívumaiból szükség esetén elő lehet keresni a korábbi leveleket. A vitafórumoknak sajátos feliratkozási stb. parancsai, a küldeményekre vonatkozó formai kötöttségei és viselkedési szabályai vannak; ezeket ajánlatos megismerni (a cikkben keretben szerepelnek a leglényegesebbek); de az is megéri, ha eleinte passzív megfigyelőként kö-

vetjük a listán folyó kommunikációt. A leveleket a vitafórumok tagjai a személyes vélemény kinyilvánításaként kezelik.

A vitafórumok egyre inkább napi munkaeszközzé válnak és különös jelentőségük van a viszonylag elszigetelten dolgozó könyvtárosok számára. (A cikkben összegyűjtve szerepelnek a német könyvtárosi vitafórumok címei.)

(Hegyközi Ilona)

KÖNYVTÁRGÉPESÍTÉS, KÖNYVTÁRÉPÜLET

Könyvtárépítés, berendezés

00/111

ENGELSTAD, Kirsten: En sort magnet = Synopsis. 30. arg. 1999. 4. no. 184-185. p.

Res. angol nyelven

Fekete mágnes: az osloei egyetem új könyvtárépülete

Könyvtárépület -egyetemi, főiskolai

Az Oszlói Egyetem 1999. szeptember 2-án hivatalosan megnyitotta új könyvtárépületét. Az épületet „fekete mágnes”-nek keresztelték, egyrészt a falak és az oszlopok fekete színe miatt, másrészt azt feltételezve, hogy a könyvtár mágnesként vonzza majd a hallgatókat és az oktatókat. Az először 1811-ben megnyílt egyetemi könyvtár mindössze 70 ezer kötetet tartalmazott az egész ország ellátására; ma

Norvégia 450 szak- és egyetemi könyvtárban kb. 20 millió dokumentum áll a hallgatók és a kutatók rendelkezésére. Az Interneten hozzáférhető adatbázisok útján további 40 millió dokumentum érhető el. Az elektronikus dokumentumokhoz való kényelmes hozzáférés ellenére a nyomtatott dokumentumok még évekig fontos szerepet fognak játszani. A tudományos és egyetemi könyvtárak állományai országos erőforrást képviselnek, ami azt jelenti, hogy az egyetemi könyvtáraknak országos feladatkört kell ellátniuk.

(Autoref.)

Elektronikus könyvtár

00/112

HUDZIK, Krystyna: „Biblioteka otwarta” - czyli jaka? = Bibliotekarz. 1999. 7-8. no. 6-9. p. Bibliogr.

„Nyílt könyvtár”, azaz milyen is?

Elektronikus könyvtár; Jövő könyvtára; Számítógép-hálózat

„Nyílt könyvtár” emlegetni (Jorge Luis Borges és Umberto Eco nyomán) meglehetősen divatos dolog lett. Ennek – szerzőnk szerint – nincs sok értelme, hiszen valójában valamennyi könyvtár nyílt intézmény.

A könyvtárat folyamatként kellene értelmezni, idők egymásutánjában látni és láttatni. Olyan intézménynek, amely mindig „úton van”. A jövő könyvtára egy komplex eszköztár lesz, újfajta együttműködés alakul majd ki közte és a kiadók között, amiből következnek: új gyarapítási stratégiát kell kimunkálnia, amelyben a „tulajdonlás stratégiáját” a „hozzáférés stratégiája” váltja fel.

A könyvtár a jövőben is különféle idő- és korszakok dokumentumainak gyűjtő és szolgáltató helye marad, miközben hasznosítani fogja az új technológiák felkínálta lehetőségeket. A „nyomtatott szó” őrzőjeként való megmaradás egyfajta megtiszteltetés lesz.

A könyvtárakban továbbra is megmaradnak a társadalomtudományi státuszok, ui. a „filosz” kutatás beláthatatlan ideig az írott-nyomtatott dokumentumokra fog irányulni. Velük párhuzamosan az alap- és alkalmazott tudományok szakértői és az új technológiákhoz értők ugyancsak ott lesznek a jövő könyvtáraiban.

És ne feledjük: az oktatásban a hagyományos könyv még hosszú ideig a legfontosabb taneszköz

és tansegédlet lesz, miközben – természetesen – más eszközök használatára is sor kerül majd. (Sőt: ez máris így van.)

(Futala Tibor)

00/113

PIEPER, Dirk - SUMMANN, Friedrich: Die Entwicklung des Zugangssystems der Digitalen Bibliothek NRW = NFD Inf. 50. Jg. 1999. 7. no. 397-405. p. Bibliogr.

Res. angol nyelven

Észak-Rajna-Vesztfália digitális könyvtára

Elektronikus könyvtár; Gépi információkeresés; Gépi könyvtári hálózat; Központi katalógus -online

A „Die Digitale Bibliothek NRW” c. projektet 1998 áprilisában jelentették be a bielefeldi konferencián. A program azóta a digitális könyvtárak különféle technológiai kérdései szerint több alprogramra oszlott. Foglalkozik a a nyomtatott és elektronikus dokumentumok egybehangolt gyarapításával is. A cikk a digitális könyvtárak központi hozzáférési pontjára (honlapjára) koncentrál, ahol kombinált keresések végezhetők osztott adatbázisrendszerekben a HTTP és Z39.50 protokollal, továbbá kapcsolat létesíthető dokumentumszolgáltató rendszerekkel is. A központi hozzáférési rendszer egyik szolgáltatása, az ún. „Adatbázisgyűjtő” (Verbundkatalog Digitale Dokumente) segítségével elvégezhető az Internetről kigyűjtött elektronikus dokumentumok automatikus indexelése.

(Autoref.)

Lásd még 105